

Kyjev, 10.07.2014

Únos a vražda Vladimira Rybaka: se zastupitelem z východoukrajinské Horlivky se krutě vypořádali teroristé

Teroristé na východě Ukrajiny unesli a později brutálně zavraždili zastupitele horlivské městské rady, aktivistu Eurmajdanu Vladimira Rybaka. Ve městě obsazeném teroristy zastupitel aktivně zaujímal proukrajinský postoj, což bylo důvodem jeho zavraždění. Do únosu radního jsou zapleteni příslušníci horlivské milice, kteří přešli na stranu ozbrojených bojovníků. Jelena, manželka Vladimira Rybaka, je téměř jediná, kdo usiluje o objasnění okolností jeho únosu a smrti.

Vladimir Rybak (42) byl unesen 17. 04. 2014 během mítinku stoupenců takzvané „Doněcké lidové republiky“ (DLR)¹ před budovou rady města Horlivky (v Doněckém obvodu). Radní se pokoušel strhnout vlajku samozvané republiky z budovy městské rady a následně byl neznámými pachateli unesen. O několik dní později, 19. 04. 2014, byla na břehu řeky Torec nedaleko Slavjansku v Doněcké oblasti byla nalezena těla dvou mužů nesoucí stopy krutého mučení (těla měla rozpáraná břicha a četná zranění, na zádech měla přivázané pytle s pískem). Podle posudku byla příčinou smrti obou mužů „kombinovaná zranění způsobená mučením a následné utopení ještě živých obětí, které byly v bezvědomí“. Totožnost zavražděných se podařilo zjistit až za několik dní. Jak se ukázalo, jedním z nich byl Vladimir Rybak. Druhý zavražděný je Jurij Popravko (19), student Kyjevské polytechniky (KPI), který byl o několik dní dříve unesen bojovníky nedaleko Slavjansku².

Těla Vladimira Rybaka a Jurije Popravka

Fotografie: <http://www.volynpost.com/news/31791-separatysty-zakatuvaly-19-richnogo-studenta-foto>

¹ DRL byla na Ukrajině označena za teroristickou organizaci

² <http://www.unian.ua/society/911794-student-tilo-yakogo-znayshli-u-richtsi-na-donechchini-navchavsya-v-kpi-rektor.html>

Pokusy o únos Vladimira Rybaka se vyskytly již dříve

V dubnu 2014 se v Horlivce, podobně jako v jiných velkých městech Doněcké a Luhanské oblasti, začala aktivizovat separatistická (proruská) hnutí. Na proruská shromáždění před budovou městské správy často přišlo více než 5 tisíc lidí. Nejradikálnější proukrajinský postoj ve městě pak zaujal zastupitel městské rady za stranu Otčina, Vladimir Rybak. Aktivně hájil udržení celistvosti Ukrajiny a vytýkal městským úřadům a vyšetřovatelům, že podporují separatistické nálady v Horlivce³.

Vladimira Rybaka pro jeho aktivní proukrajinský postoj začali brzy pronásledovat stoupenci DRL. V době od 13. 04. 2014 do 17. 04. 2014 se několikrát pokusili o jeho únos:

- **13. 04. 2014** se Vladimir Rybak dostal do budovy Městské rady, kde starosta města **Jevgenij Klep** a asi 70 stoupenců DRL v čele s organizátorkou proruských mítinků **Jelenou Jaroševskou**⁴ podepisovali nějakou smlouvu. Rybak, který byl toho svědkem, je vyzval, aby přestali s protiprávní činností. Jak uvádí Jelena Rybaková, Vladimirova vdova, získala tuto informaci od aktivisty (jehož jméno z obavy o jeho bezpečnost nezveřejňujeme), jenž byl členem horlivské městské rady spolu s Vladimírem. Aktivista dostal telefonické varování, že se nedaleko budovy městské rady objevilo vozidlo s ozbrojenými teroristy. Vladimíru Rybakovi a jeho kolegovi se podařilo odejít zadním východem. Vladimirova manželka Jelena se domnívá, že bojovníci tehdy zamýšleli unést jejího manžela.
- **14.04.2014** se odehrál ozbrojený útok teroristů na budovu Horlivského městského úřadu pro vnitřní záležitosti⁵. Vladimir Rybak, jenž byl mezi osobami, které budovu chránily, nebyl ozbrojen. Jak později Vladimir řekl manželce, došlo tehdy ke druhému nezdařenému pokusu o jeho únos, který díky zásahu opozičních zastupitelů městské rady skončil fiaskem.
- **15.04.2014** se chystal další únos, o čemž se Jelena Rybakova dozvěděla později od aktivisty, který byl tehdy s Vladimírem⁶. 16.04.2014 Vladimir Rybak poskytl portálu Gorlovka.ua a Espresso TV rozhovory, v nichž obvinil starostu města Horlivka Jevgenije Klepa, že město vydal proruským teroristickým skupinám, rozdmýchává nepokoje a podílí se na korupci, vyzval také zastupitele, aby společným úsilím jednání zabránili starosty⁷.
- **17.04.2014** se Vladimir Rybak spolu s dalšími aktivisty vydal na proruský mítink, aby zde vyjádřil svoji podporu jednotné Ukrajině. Vladimir se pokusil sejmout z budovy městské rady vlajku DRL a pověsit místo ní vlajku Ukrajiny, ovšem stoupenci DRL mu v tom násilím zabránili⁸. Krátce na to byl Vladimir unesen.

Objasnění okolností únosu a vraždy Vladimira Rybaka: do celé záležitosti jsou zapleteni občané Ruské federace a příslušníci horlivské milice

Ministerstvo vnitra Ukrajiny prohlašuje, že podíl na vraždě Vladimira Rybaka a Jurije Popravka mají zástupci teroristické skupiny vedené **Vjačeslavem Ponomarjovem**⁹, který byl po určitou dobu

³ <http://ura.dn.ua/23.04.2014/155518.html>

⁴ <http://gorlovka.ua/News/Article/5971>

⁵ <http://www.radiosvoboda.org/content/%D1%88%D1%82%D1%83%D1%80%D0%BC%D0%BE%D0%BC-%D0%BC%D1%96%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%96%D1%97-%D0%B2-%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%BB%D1%96%D0%B2%D1%86%D1%96-%D0%BA%D0%B5%D1%80%D1%83%D0%B2%D0%B0%D0%B2-%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B9%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BD%D0%B8%D0%BA--%D0%B7%D0%BC%D1%96/25332554.html>

⁶ <https://www.youtube.com/watch?v=olz6io2T7o0>

⁷ <http://ura.dn.ua/23.04.2014/155518.html>

⁸ http://censor.net.ua/video_news/281627/kak_pohischali_gorlovskogo_deputata_vladimira_rybaka_video

⁹ Viacheslav Ponomarev – samozwańczy mer miasta Słowiańsk w obwodzie donieckim, przywódca miejscowych separatystów. Według niepotwierdzonych informacji Ponomariow jest weteranem wojny w Afganistanie, przez pewien czas zajmował się budownictwem.

samozvaným starostou města Slavjansku (v Doněcké oblasti)¹⁰. Dle informací Bezpečnostní služby Ukrajiny vydal rozkaz k likvidaci Vladimira Rybaka záložní podplukovník vojenské rozvědky Ozbrojených sil Ruské federace **Igor Bezler** (zvaný Běs). Na organizaci vraždy Vladimira Rybaka se podílel ještě jeden Rus – **Igor Girkin** (zvaný „Strelkov“ - střelec). Igor Girkin je jedním z vůdců samozvané Doněcké lidové republiky a v době vraždy Vladimira Rybaka řídil teroristické skupiny ve Slavjansku. Dříve vedl separatisty na Krymu. Mimo to patřil k Bezpečnostní službě Ukrajiny a byl mezi snajpry, kteří na Náměstí nezávislosti v Kyjevě stříleli do protestujících občanů¹¹.

24.04.2014 Bezpečnostní služba Ukrajiny zveřejnila nahrávku telefonických rozhovorů Igora Strelkova, Igora Bezlera a samozvaného starosty Slavjansku Vjačeslava Ponomarjova. Z nahrávky vyplývá, že to byl právě Ponomarjov, kdo se postaral o ukrytí ostatků Vladimira Rybaka¹².

Únosem a vraždou Vladimira Rybaka by se měla zabývat horlivská milice, ovšem město kontrolují teroristé. Milice také přešla na jejich stranu, a proto není vedeno v této věci vyšetřování. O objasnění okolností smrti Vladimira Rybaka tedy usiluje jeho manželka Jelena Rybakova. Podařilo se jí zjistit, že se na únosu jejího manžela zřejmě podílela i milice. Dle informací, kterými Jelena disponuje, byl Vladimir po určitou dobu vězněn ve sklepě Horlivského úřadu pro vnitřní záležitosti (UVZ). Dozvěděla se také, že byl původní protokol pořízený milicí v souvislosti s únosem Vladimira Rybaka zfalšován a uvádí se v něm nepravdivé údaje. Jeleně se tyto informace podařilo získat od bývalých Vladimirových spolupracovníků (Vladimir Rybak dříve pracoval v trestním oddělení Rajónního oddělení Ministerstva vnitra města Horlivka).

Dle informací Bezpečnostní služby Ukrajiny skutečně existuje souvislost mezi horlivskou milicí a únosem Vladimira Rybaka. Podle BSU 17.04.2014 vydal Igor Bezler rozkaz veliteli horlivské milice Alexandru Šulženkovi, aby Vladimira Rybaka „zneškodnil“¹³.

O únos radního se zjevně postarali příslušníci horlivské milice spolu s proruskými bojovníky. Krátce nato byl Vladimir Rybak vyvezen do Slavjansku, kde ho zavraždili zástupci teroristického uskupení Vjačeslava Ponomarjova.

23.04.2014 byla Jelena Rybakova donucena, aby se na vlastní pěst vydala do Slavjansku, kde v městské márnici leželo tělo jejího manžela. Místní policejní orgány jí navrhovaly, aby provedla „identifikaci těla pouze na základě fotografie“. To Jelena odmítla, chtěla totiž vědět, co přesně se Vladimirovi stalo. Po usilovném snažení a vyjednávání se zaměstnanci márnice ve Slavjansku získala manželka V. Rybaka možnost převzít jeho ostatky. Město bylo v té době pod kontrolou proruských bojovníků. Vzhledem k nebezpečí, jaké by Jeleně hrozilo v případě, kdyby teroristé zjistili, kdo je, bylo Vladimirovo tělo odvezeno bez identifikace.

O zvláštním zájmu teroristů o Rybaka svědčí skutečnost, že hodinu poté, co manželka převzala doklady o příčině jeho úmrtí, bojovníci vyslyšeli soudního znalce z oboru soudního lékařství, který provedl expertízu, hlavního lékaře márnice a vyšetřovatele. Požadovali od nich, aby vystavili nové potvrzení o příčině smrti Vladimira Rybaka, s uvedením jiné diagnózy.

24.04.2014 se uskutečnil pohřeb Vladimira Rybaka. Po pohřbu Vladimirovi spolupracovníci (jejichž jména z bezpečnostních důvodů nezveřejňujeme) slíbili Jeleně pomoc v hledání viníků únosu a vraždy jejího manžela. Vyšetřovatelé pracující na tomto případu předvolali k výsledku jednoho ze stoupenců DRL (jeho jméno nebylo uvedeno), neboť doufali, že se od něj dozvědí podrobnosti o únosu radního. Po tomto výsledku vyšetřovatelům zatelefonoval jeden z vůdců teroristů, důstojník ruské rozvědky Igor Bezler. Požadoval, aby za ním vyšetřovatelé přišli na komisařství milice (tam se nacházel štáb teroristů) a

¹⁰ <http://mvs.gov.ua/mvs/control/main/uk/publish/article/1032444>

¹¹ <http://www.5.ua/ukrajina/item/381961-sbu-pro-podrobytsi-vykradennia-ta-vbyvstva-deputata-rybaka>

¹² <https://www.youtube.com/watch?v=sA8Co1SgIgs>

¹³ <http://www.5.ua/ukrajina/item/381961-sbu-pro-podrobytsi-vykradennia-ta-vbyvstva-deputata-rybaka>

sliboval jim, že se jim tam nic nestane. Dva milicionáři šli na velitelství milice. Tam je zadrželi, zavřeli do sklepa, který byl zalitý krví, což by mohlo svědčit o tom, že ve sklepě probíhalo mučení a možná tam byl dříve držen i Vladimir Rybak. Milicionářům pohrozili odvetou a následně je propustili. Poté se jeden z nich setkal s Jelenou Rybakovou a sdělil jí, že nemohou ve vyšetřování dále pokračovat a nezbývá jim, než společně s rodinami opustit město.

Jelena Rybakova a její děti byli z ohledem na vlastní bezpečnost rovněž nuceni z Horlivky odejít.

Demonstrativní zúctování s Vladimírem Rybakiem a Jurijem Popravkem bylo provedeno velice krutým způsobem, s cílem zastrašit proukrajinské aktivisty na východě země a nedopustit jejich aktivní protesty proti jednání teroristů.

Existují důvody pro tvrzení, že se na únosu Vladimíra Rybaka podíleli příslušníci horlivské milice, kteří přešli na stranu takzvané „Doněcké lidové republiky“ a spolupracují s teroristickými skupinami. Takováto integrace milice a teroristů je pro město, jež kontrolují ozbrojení bojovníci, typická.

V zavraždění Vladimíra Rybaka a Jurije Popravka se angažovali vůdci teroristů, ruští občané Igor Bezler a Igor Girkin, kteří jsou důstojníky vojenské rozvědky Ozbrojených sil Ruské federace. Rusko proto nese odpovědnost za jednání teroristů na východě Ukrajiny. Tím, že Rusko podporuje a financuje aktivity teroristů na území Ukrajiny, porušuje Mezinárodní úmluvu o potlačení financování terorismu¹⁴ a Úmluvu proti braní rukojmích¹⁵.

Nadace Otwarty Dialog vyzývá Bezpečnostní službu Ukrajiny, aby učinila veškeré kroky směřující k co nejrychlejšímu objasnění okolností únosu a vraždy Vladimíra Rybaka a Jurije Popravka a aby pohnala k odpovědnosti veškeré viníky.

Vyzýváme rovněž mezinárodní společenství, aby uvalilo další sankce na Ruskou federaci, která podporuje aktivity teroristů na východě Ukrajiny.

Pro podrobnější informace prosím kontaktujte:

Anastasiia Chornohorska - anastasiia.chornohorska@odfoundation.eu

Lyudmyla Kozlovska – lyudmylakozlovska@odfoundation.eu

Nadace „Otwarty Dialog“

¹⁴ http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/terfin.shtml

¹⁵ <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/RESOLUTION/GEN/NR0/382/41/IMG/NR038241.pdf?OpenElement>